

Návrh Ministerstva zdravotnictví může ohrozit bezpečnost pacientů v oblasti psychického zdraví

Tisková zpráva – Praha, 15. 9. 2026

Připravovaná novela MZ navrhuje, aby se klinickým psychologem stal absolvent již po dvouletém magisterském studiu a pouhém roce praxe, bez samostatné atestační zkoušky. Asociace klinických psychologů České republiky (AKP ČR) s touto úpravou zcela zásadně nesouhlasí a varuje před ní. Nejedná se pouze o změnu systému vzdělávání, ale o zcela zásadní úpravu kvalifikačního standardu profese, která samostatně diagnostikuje a léčí pacienty se závažnými psychickými i somatickými obtížemi.

„V současnosti lze získat specializaci klinického psychologa pětiletým studiem psychologie na VŠ, získáním odborné způsobilosti Psycholog ve zdravotnictví a následnou čtyřletou specializační přípravou na akreditovaném pracovišti. Ta zahrnuje skutečnou dlouhodobou práci s pacienty pod vedením školitele, diferenciální diagnostiku, terapeutickou práci, supervizi, postupné přebírání klinické odpovědnosti a nakonec atestační zkoušku“, upřesňuje prezidentka AKP ČR a dětská klinická psycholožka Mgr. Hana Jahnová. *„Celý vzdělávací cyklus vysoce odborné zdravotnické profese, která zásadně ovlivňuje dlouhodobé nejen psychické zdraví člověka, tak trvá cca 9 let“,* dodává.

- Přijetím návrhu by tak pacient mohl být v péči odborníka, který má formálně stejnou kvalifikaci jako dnešní atestovaný klinický psycholog, ale prošel výrazně kratší a zcela jinak koncipovanou klinickou přípravou. Rizikem je, že **nedostatečně rozvinuté klinické kompetence mohou vést k chybné diagnostické rozvaze a výsledné diagnóze, nesprávně vedené léčbě nebo neodborné spolupráci s lékaři.**
- AKP ČR cítí potřebu změny vedoucí k efektivnějšímu nárůstu počtu klinických psychologů, ale zásadně odmítá připravovanou novelu MZ ČR. K zajištění dostatku kvalifikovaných odborníků navrhuje zvýšit odbornou i finanční podporu školitelům, zajistit adekvátní **finanční ohodnocení** nově vstupujících psychologů do přípravy (dle tabulkových platů), smysluplně zapojit univerzity a zjednodušit získávání odborné způsobilosti **Psychologa ve zdravotnictví – například jejím začleněním do pregraduálního vzdělávání.** Tato opatření by umožnila vstup nových odborníků do systému a zároveň zachovala potřebnou klinickou přípravu, která je nezbytná pro bezpečnou samostatnou práci s pacientem.

Kliničtí psychologové s dlouholetou praxí si neumí představit, že by po studiu v navrhovaném modelu byli schopni kvalitně a kvalifikovaně **provádět složitou diferenciální diagnostiku a na jejím základě plánovat léčbu.** *„Po takovém rychlostudiu bych si netroufl*

bez odborného dohledu ani na základní diagnostiku, protože teoretické znalosti bez dlouhodobé praxe pod odborným dohledem školitele nestačí“, říká Mgr. Jan Haase, klinický psycholog a člen vedení AKP ČR. „Doufám proto, že případné změny v systému nebudou ušity horkou jehlou, ale skutečně prodiskutovány – aby byla zabezpečena bezpečnost pacientů a zároveň zvolena od začátku správná léčba i s cílem ekonomického využívání prostředků zdravotních pojišťoven“, dodává.

Doplňující informace:

Klinický psycholog rozhoduje o diagnóze a podílí se na volbě a vedení léčby. **Chyba v diagnostice se přitom nemusí projevit okamžitě. Může znamenat měsíce či roky nesprávně vedené léčby, promarněný čas nebo nesprávnou diagnózu, která pacienta provází dlouhodobě.** Právě proto považuje AKP ČR za zásadní, aby byla odborná způsobilost ověřena ještě před vstupem do samostatné praxe.

Podstatou klinické specializace podle asociace nejsou pouze znalosti získané ve škole. **Rozhodující část odbornosti vzniká dlouhodobou prací s konkrétními pacienty, pod vedením zkušených klinických psychologů a s postupným přebíráním odpovědnosti.**

Dvě cesty, jeden klinický psycholog

AKP ČR upozorňuje také na riziko vzniku **dvou výrazně odlišných cest ke stejné zákonné kvalifikaci. Pokud bude možné získat stejnou kvalifikaci výrazně kratší cestou, hrozí ztráta smyslu celého systému klinického vzdělávání, který se budoval po dekády a v mnohém kopíruje přípravu lékařů.** Dopady by přitom nemusely zůstat pouze uvnitř profese. Kvalifikační standard klinických psychologů je základem současného fungování oboru ve zdravotnictví – od personálních požadavků poskytovatelů přes smluvní vztahy se zdravotními pojišťovnami až po dostupnost a organizaci péče.

AKP ČR změny podporuje. Ne však za cenu bezpečnosti pacientů.

Asociace zdůrazňuje, že **není proti modernizaci ani zjednodušení specializačního vzdělávání. „Chceme, aby se cesta ke klinické psychologii zefektivnila. Nemůžeme ale přijmout změnu, která zkrátí cestu k samostatné práci s pacientem natolik, že nebude dostatečně zajištěno získání a ověření potřebných klinických kompetencí. Bezpečnost pacienta musí být při nastavování kvalifikačních standardů na prvním místě.“**

Proti navrhované změně se již **vyjádřily také další odborné psychologické a lékařské společnosti**, mimo jiné Sdružení kateder psychologie ČR, Českomoravská psychologická společnost a Psychiatrická společnost ČLS JEP, stejně jako zástupci klíčových školských pracovišť.

O tom, jak kvalitní péči budou pacienti dostávat za několik let, se rozhoduje už dnes.

O Asociaci klinických psychologů České republiky (AKP ČR):

Profesní organizace zastřešující klinické psychology v České republice. Jejím cílem je rozvoj oboru klinická psychologie, ochrana pacientů před neodbornou péčí a prosazování etických standardů v péči o duševní zdraví. AKP ČR dlouhodobě spolupracuje s MZ ČR, dalšími profesními organizacemi i vysokými školami s cílem zajistit dostupnou a vysoce kvalitní klinicko-psychologickou péči.

Kontakt pro média:

PhDr. Markéta Celerová, Ph.D.
koordinátor týmu pro komunikaci s médii
e-mail: celerova@akpcr.cz
tel.: +420 723 682 791